

ชื่อสารนิพนธ์ : การบริหารงานปกครองคณะสงฆ์ของพระสังฆาธิการในอำเภอบางใหญ่
จังหวัดนนทบุรี

ผู้วิจัย : พระใบฎีกาณัฐวุฒิ อานนโท (บุญแก้วเจริญ)

ปริญญา : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการเชิงพุทธ)

คณะกรรมการผู้ควบคุมสารนิพนธ์

: พระมหาบุญเลิศ อินทปโล, รศ., พธ.บ. (เกียรตินิยมอันดับ ๑), ศศ.ม.,
รป.ม. (การจัดการความขัดแย้ง)

: ดร.อุบล วุฒิพรโสภณ ศ.บ., ศษ.ม., ประ.ด. (การจัดการภาครัฐ
และเอกชน)

วันที่สำเร็จการศึกษา : ๘ มีนาคม ๒๕๕๙

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์นี้ มีวัตถุประสงค์ (๑) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของพระสงฆ์ที่มีต่อการบริหารงานปกครองคณะสงฆ์ของพระสังฆาธิการในอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี (๒) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของพระสงฆ์ที่มีต่อการบริหารงานปกครองคณะสงฆ์ของพระสังฆาธิการในอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล (๓) เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานปกครองคณะสงฆ์ของพระสังฆาธิการในอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ พระภิกษุสงฆ์ในเขตปกครองคณะสงฆ์อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี จำนวน ๒๐๓ รูป ใช้วิธีรูปแบบการวิจัยแบบผสมประกอบด้วยวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ และการวิจัยเชิงคุณภาพ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

๑. พระสงฆ์มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานปกครองคณะสงฆ์ของพระสังฆาธิการในอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = ๓.๕๔๔$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการทำสังฆกรรม กับด้านการบริหารงานปกครอง โดยมีค่าเฉลี่ย ๓.๖๐๗ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการรับสมาชิกเข้าองค์การ มีค่าเฉลี่ย ๓.๕๕๗

๒. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของพระสงฆ์ต่อการบริหารงานปกครองคณะสงฆ์ของพระสังฆาธิการในอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ทดสอบสมมติฐานตัวแปรพบว่า พระสงฆ์ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุ พรรษา วุฒิการศึกษาสามัญ และวุฒิการศึกษาทางธรรม

แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานปกครองคณะสงฆ์ของพระสังฆาธิการในอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนพระสงฆ์ที่มีวุฒิการศึกษาเปรียญธรรม แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานปกครองคณะสงฆ์ของพระสังฆาธิการในอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

๓. ปัญหา อุปสรรคเกี่ยวกับการบริหารงานปกครองคณะสงฆ์ของพระสังฆาธิการในอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี พบว่า เจ้าอาวาสขาดภาวะผู้นำในการดูแลจัดการ เจ้าอาวาสขาดความเป็นผู้นำไม่มีความเด็ดขาด พระภิกษุไม่ให้อภัยให้ความร่วมมือในการทำสังกรรม ขาดความยุติธรรมในการตัดสินของพระสังฆาธิการ ข้อเสนอแนะ พบว่า ควรตั้งกฎระเบียบในการรับพระเข้าสังกัดวัด ควรมีการดูแลเกี่ยวกับพระสงฆ์ที่ไม่ให้ความร่วมมือในการทำสังกรรม ควรมีการตั้งกฎระเบียบวัดอย่างชัดเจน และควรส่งเสริมให้พระสงฆ์ในวัดมีส่วนร่วมวินิจฉัยเรื่องอธิกรณ์ แนวทางในการส่งเสริมการบริหารงานปกครองคณะสงฆ์ของพระสังฆาธิการในอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี พบว่า พระอุปัชฌาย์เป็นผู้ที่อำนาจพิจารณาคัดเลือกผู้ที่จะเข้ามาอุปสมบท การทำสังกรรมมีกฎระเบียบที่ชัดเจนเพื่อการมีส่วนร่วมและความพร้อมเพรียงสามัคคี การบริหารปกครองจะยึดถือหลักการมากกว่าบุคคลตามความเหมาะสม และการระงับอธิกรณ์ผู้ปกครองจะต้องเป็นผู้ลงมาไกล่เกลี่ยหรือแก้ไขปัญหา